

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

III. De variis certaminum generibus quibus martyres in persecutione certarunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

tione concussi sunt , nec eorum qui salutis suæ profus naufragium fecerunt , & sua sponte in profundum aquarum gurgitem demersi sunt ; mentionem facere constitui : sed ea fola in hanc universalem historiam deinceps conjiciam , quæ primum quidem milii ipsi , deinde vero & posteris usui esse possint . Abhinc ergo eorum qui divinæ religiōnis testes exstiterunt , sacra certamina describere ordiamur . Nonusdecimus agebatur annus Imperii Diocletiani , cum mense Dystro quem Romani Martium vocant , appetente die festo Dominica passionis proposita sunt ubique Imperialia edicta , quibus ecclesiæ quidem ad solum usque dirui ; sacri vero Codices flammis absumi jubebantur : utque honorati quidem infamia notarentur : plebeji vero libertate spoliarentur , si in Christianæ fidei proposito permanissent . Et primum quidem contra nos edictum hujusmodi fuit . Sed non multò post alia rursus literæ supervenerunt , quibus mandabatur ut omnes ubicumque ecclesiarum antistites , primum quidem conjicerentur in vincula ; deinde vero Diis sacrificare , omnibus modis cogerentur .

A μένων, ή τῶν εἰς ἄπαν τὸ σωμῆριας νευκανοῦ
τῶν, αὐτῇ τε γνώμῃ τοῖς δὲ κλύδωνος ἐπει-
ρίφενταν βυθοῖς, μηδὲν ποιήσας φέ-
θηρδ. μόνα δὲ ἐμεῖνα τῇ καθόλῃ φέ-
μεν ἴσορίᾳ, ἀπέστοις μὴρ ἡμῖν αὐτοῖς. in
ταὶ δὲ τοῖς μεθ' ἡμᾶς ψύχοις δὲ φέ-
λείας ἕλθοις ὥσπερ εἴπειν οὐδὲν
νας τῶν τε θείων λόγων μαρτύρων οὐδὲν
διαγράψοντες, ἔτος τέτοιον ἐνεκάκουειν
τὸ Διοκλητιανὸν βασιλεῖας Δύσερε μηνός.
τὸ δὲ αὐτὸν Μάρτιον τὸ Ρώμαιον, σεπτέμβριον
B Σωτῆρίς πάθεις ἑορτής εἰσελαμάσσοντο, τοῦ
πανταχόστε βασιλικὰ γράμματα, τὰ
ἐκκλησίας εἰς ἑδαφος Φέρειν, τας δὲ χρα-
ἀφανεῖς πυει γνέαδες φερεστάθοντα. καὶ ταῦ-
πις ἐπειλημένης, ἀπίμαξ. τέτην
πάιας, εἰς Πτυμάριον οὖν τῷ δικαιιανομένῳ
θέσει, ἐλαύθερίας σερείαδες φεραγορεύοντας
μὴρ πεστόντας ἡμέρην χραφή, τοιωτην
μετεπολὺ δὲ ἐτέρων Πτηφοιτησάντων χρ-
μάτων, προσειλαΐσθε ταῖς τῶν ἐκκλησιῶν τη-
ρες παντας τὰς καὶ πάντα τόπον, πεστα-
δεσμοῖς φεραγορεύοντας. εἰθὲ γένει πάπι-
χανθήσειν εἰς ανατολήν ζεῦς.

C A P U T III.

De variis certaminum generibus quibus martyres in persecuzione certarunt.

Vide Ni-
cephor.
l. 7. c. 4. Tum verò quanplurimi ecclesias-
rum Rectores gravissima supplicia
alaci animo perperisti, illustrium certa-
minum spectacula exhibuerunt. Alii
quoque non pauci fracti animis ac debili-
tati, primo statim impetu praetimore
con siderunt. Ex reliquis varia quisque
tormentorum genera expertus est. Hic D
flagellis concitus : Ille tormentis into-
lerabilibus & ungulis excruciatus. Qui-
bus in suppliciis nonnullietiam miserri-
mo mortis genere interiere. Alii item
alio modo certamen suum peregerunt.
Hic contrudentibus eum quibusdam,
& ad imputa ac nefaria sacrificia admo-
ventibus : quasi sacrificasset dimitteba-
tur, tametsi revera minimè sacrificasset.
Alius verò cum neque prorsus adaram ac-
cessisset, neque profanum quidquam atti-
gisset, non nullis tamen ipsum sacrificas-
se dicentibus, hanc calumniam silentio
dissimulans abscedebat. Hi semivivi
correpti atque humeris gestantium subla-
ti, projiciebantur ut mortui. Illi humi

ΚΕΦΑΔΑΙΟΝ Γ.
Πει Φ τρέπεται καθ' τὸν δικῶ μὲν ἀνίστημι
ΤΟτε δὴ ὅω τότε, πλεῖστοι μὲν
ἐκκλιπτῶν ἄρχοντες, δενδῖαις αἰγαῖ
Ἀύρας ἀναβλήσαντες, μεγάλων ἀγώνων
ριας ἐπεδεῖξαν· μυρίοι δὲ ἀλλοι τὸν
ταῦδε σταύρον ἀναβλήσαντες, ταχεῖ
τως ἀπὸ πρώτης ἔξηνταν αποβάν-
τες λειπόντων ἔκαστοι εἰδὼν διάφοροι βα-
σιλέων τοις ὁ μὲν μάτιξ αἰγαῖον οὐρα-
μα. οὐδὲ τρεβλώσεις καὶ ξεσμοῖς αν-
τίτοις Κιμωρύμηρος· ἐφ' οἷς ἡδὺ πινε-
σιν ἀπινέγκαντες βίου τέλος· αλλο-
πάλιν ἀλλως τὸν ἀγώνα διεξήσαν· οὐ μόνον
πετέρων βίας συνωθεντων καὶ ταῖς πα-
ρεις καὶ αὐλαγονοῖς απεγαγόντων δυσι-
τεύκως ἀπιλλάσθετο, καὶ εἰ μὴ τετρα-
οῦ δὲ μηδὲ ὅλως περισσελάσσας, μηδὲ
ἐλαγογοςέφαταμηρος· εἰρηκότων δὲ
ὅτι τεύκοι, πιστῇ φέρων την τυχοφαν-
τῆς ἀλλος ήμιθανης αιρόμην; οὐδὲ
νεκρός ἐρρίπισεν. καὶ τις ἂν πάλιν ἐπ-

DIOCLETIANUS. φρεκέριμ^θ, μακεδὼν ἐσύρετο τοῖν ποδοῖν, οἱ τε δικοσιν αὐτοῖς λελογισμέν^θ: ὁ δέ τις οὐ μεγάλῃ διεμαρτύρετο Φωνῇ τῆς θυσίας την αἴνου. ἀλλος χειστανὸς εἰναι σκεπάγεται τῇ σωτηρίᾳ περορίματ^θ ὁ μολυβριαπεσωόριμ^θ: ἔτερ^θ τὸ μὴ τεδικέσθαι τε θύτην ποτὲ διετένετο. ομως δ' ὅως καὶ επολυχειρίατῆς ἐπὶ τέτο τεταγμένης σεισμικῆς πλατάξεως καὶ σόμα^θ παιόμαντι καταστραζόμενοι, καὶ τε περτώπα καὶ πορεῶν τυπόμενοι, μὴ βίας σέξωθεντο. οὐδὲς οὐκ ἄπαν^θ οἱ τῆς θεοσεβείας ἔχθροι τὸ δοκινόν πικέναι, πέρι πολλά ἐπίθεντο. ἀλλ' εὐκαὶ τῷν αὐγῶν αὐτοῖς μαρτύρων ταῦτα περιχώρει. ὃν εἰς αἰχελῆ διῆγοντι, τίς ἀνήμην σφραγέστει λόγ^θ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τοῦτον τὸν οἰδίμαντον θεῖον μαρτύρων μὲν πάλια τόπον ἐπλησσαν οὐκινήτης ποικίλης τὸς ὑπέρ ινστινέας αναδύεται μηνός, ποικίλης τοῦ οὐρανού ξιφάντης.

Mεγίστης μὲν γὰρ οἱ ορήσαι αὐτοῖς θωματοῖς τὰς εὐσεβείας τῆς Θεᾶς τῶν ὅλων ὀνειδηγμένες περοῦμιαν. οὐκ ἔξιτεπερ μόνον ὁ κατὰ πάντων αἰνεινῆς διωγμὸς, πολὺ πρότερον δὲ, καθ' ὃν ἔτι τὰ τῆς εἰρήνης σωκροτεῖτο· δέητι γὰρ δέτει περώτον ωστε διὸ καὶ Βαθέ^θ. ταῦταν μεντεντούσης εἰλιφότ^θ, κενέδης τε ἐπικυραφανῆς μὲν τὸν δόπον Δεκίας καὶ Οὐαλεντίνου μεταξὺ χερόν ταῖς ἐπικλησίαις ἐπιχειρεῖ^θ. οὐκ ἀδρόως τε τῷ καθ' ἡμῖν ἐπαποδυομένου πολέμῳ. ἀλλ' ἔτι τῶν καὶ τὰ σεατόπεδα μόνων διποτειρωμένα. τάντη γραμμή τὰς λοιπὰς αἰλῶνας ραδίως ἀετοῦ, εἰ περτερού σκείνων καταγωνισμέν^θ φεγγόσι πλείστες πατεῖν τῶν ἐν σρατείαις ὁρῶν αἰματέστατα τὸν ιδιωτικὸν περαστασιούντας βίον, ὡς ἀν μὴ εὔσαρνοι θύσιοι τοῖς τούτων ὅλων δημιουργοῖς εὐσεβείας. ὡς δὲ σεραποπεδέχης οἵ τις ποτε ἢ σκείν^θ, αὐτὸν περώτον ἐνεχείει τῷ καὶ τῶν σεατόπεδων διωγμῷ. Φυλοκενῶν καὶ διακατέστητων τὰς ἐν τοῖς σεατόπεδοις αὐτοφερόμενες, αἰγεσίν τε διδύξε, η πειθαρχεῖσσον ἡς μετρίας αὐτοῖς διπλαύει πυῆς, η τοιώντων σέρεδος ταῦτα, εἰ αὐτιάποντο τῷ

A jacentes, per longissimum spatium pedibus trahebantur, & inter eos qui sacrificaverant computabantur. Alius verò clamabat, & cōtenta voce testabatur se sacrificia repudiare. Alius Christianum se esse vociferabatur, salutaris hujus non minis confessionem pr̄ se ferens. Alius item se nec sacrificasse, nec sacrificatum unquam affirmabat. Sed & hi à numerofa militum manu ad id comparatorum pugnis in os cœsi, ac silere coacti, genis omnique facie verberibus contulā violenter expellebantur. Ad eō pietatis hostes permagno utique astimabant, si id quod voluerant, perficisse saltē viderentur. Verūm hæc aduersus sanctissimos Dei martyres parum prosperè eis cessere. Quorum res gestas si accuratè exponere velimus, quænam nobis oratio ad id sufficerit?

C A P U T IV.

De illustribus Dei martyribus, quomodo to: sum orbem famam nominis sui impleverunt, variis pro pietate coronas adepti.

Quippe quamplurimos referre posse videtur. Minimus, qui pro vero supremi Numinis cultu, admirabilem animi alacritatem declararunt: idque non solum ex quo aduersus omnes Christianos excita erat persecutio; sed & dudum antea, cum pax adhuc vigeret. Tunc enim cum diabolus qui potestatem accepit hujus mundi, tanquam ex altissimo sopore excitari primum cœpisset, & post illud temporis intervallum quod persecutionem Decii ac Valeriani subfecutum est, clam adhuc & occulte insidiaretur Ecclesia; nec simul & confertim nobis bellum inferret, sed eos duntaxat qui in exercitu militabant, ut potest periculum ipsorum facturus appeteret: reliquos enim nullo negotio expugnaturum se credebat, si hos primum in certamine superasset; Tunc, inquam, cernere erat quamplurimos, qui abjecta militia privata vitam amplecti maluerunt, quam supream omnium rerum Opificis cultum abnegare. Postquam enim Dux Romani exercitus nescio quis, Christianos milites persecuti aggressus, eos qui in exercitu merebant lustrare cœpisset ac recensere: & Christianis liberam eligendi potestate fecisset, ut vel Imperatorum iussis obtemperantes honoris sui gradum retinissent; vel si parere nollent, honore mili-